

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum
Betreft verzamelbrief SARS-CoV-2 bij nertsen

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik uw Kamer mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over:

- de laatste ontwikkelingen rond SARS-CoV-2 besmettingen bij nertsen en huisdieren;
- een aantal aanpassingen in de Regeling maatregelen SARS-CoV-2 bij nertsen;
- aanvullend onderzoek dat is ingezet;
- ondersteuning van nertsenhouders bij psychosociale problemen en
- nadeelcompensatie aan nertsenhouders die al zijn gestopt.

Besmettingen bij nertsenbedrijven en huisdieren

Tot en met 25 september jl. zijn er op 57 nertsenbedrijven besmettingen met SARS-CoV-2 aangetoond. Daarvan liggen er 42 in Noord Brabant, 13 in de provincie Limburg en twee in Gelderland. 22 besmettingen zijn via een melding van verschijnselen binnengekomen en 35 via het early warningsysteem (EW), waarvoor de houders elke week kadavers in sturen voor verder onderzoek). Op 23 september waren 55 bedrijven getaxeerd, het totaal getaxeerde bedrag was 47,75 miljoen euro. Ongeveer de helft van dit bedrag is inmiddels uitbetaald.

De NVWA en GGD doen op elk bedrijf onderzoek naar de mogelijke besmettingsroutes. Naast dit traceringsonderzoek voert de Faculteit Diergeneeskunde op alle besmette bedrijven uitgebreider onderzoek uit om introductieroutes te achterhalen. Tot dusver heeft het traceringsonderzoek geen concrete aanwijzing opgeleverd op welke wijze het virus op de bedrijven is binnengekomen. De manier waarop het virus zich verspreid heeft blijft vooralsnog onbekend. Het onderzoek naar verspreidingsroutes wordt de komende weken voortgezet.

Ook in Denemarken zijn nieuwe besmettingen van nertsen met SARS-CoV-2 vastgesteld. De Deense overheid heeft gemeld dat het aantal recent is opgelopen van vier tot 25 besmette bedrijven, alle in Noord Jutland. De eerste drie besmette bedrijven zijn geruimd. Daarna is dat niet meer gebeurd. Wel legt de Deense

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
0000001858272854000

T 5.1.2e (algemeen)
F 5.1.2e (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door
W. Pelgrim

T 5.1.2e
5.1.2e@mmlnv.nl

Ons kenmerk
DGA / 20239347

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Directoraat-generaal Agro

overheid maatregelen op, is er een surveillanceprogramma opgesteld en loopt er onderzoek naar de geïsoleerde virussen en naar eventuele mutaties daarin.

Ons kenmerk
DGA / 20239347

Bij één van de laatste besmette nertsbedrijven in Nederland testte ook een neuskeelswab van de hond op dat bedrijf positief in de PCR. Deze hond was echter slecht benaderbaar en het nemen van de neuskeelswab was daarom lastig. Het is niet geheel uit te sluiten dat de positieve uitslag niet het gevolg was van een besmetting bij de hond maar van een contaminatie op het bedrijf. De hond wordt over een aantal weken nogmaals getest. Ook worden momenteel bij onderzoek van de Universiteit Utrecht katten en honden uit huishoudens met COVID-positieve gezinsleden getest. Daarbij is één kat PCR positief getest en zijn bij een hond en een kat antistoffen tegen SARS-CoV-2 aangetroffen die dus eerder een infectie hebben doorgemaakt (seropositief). Er is op dit moment geen reden het bestaande advies over COVID-19 en de omgang met huisdieren te wijzigen. Het is belangrijk dat eigenaren van huisdieren dit advies opvolgen: patiënten met (klachten passend bij) COVID-19 vermijden uit voorzorg contact met hun dieren en zieke dieren van patiënten met (klachten passend bij) COVID-19 blijven zo veel mogelijk binnen.

Aanpassingen Regeling maatregelen SARS-CoV-2 bij nertsen

Na de eerste besmetting van nertsen met SARS-CoV-2 heb ik verschillende maatregelen opgelegd, waaronder een verbod op afvoer van mest van nertsen. Onder bepaalde voorwaarden zoals vermeld in de regeling mag mest van niet-besmette en besmette bedrijven worden afgevoerd. Eén van de voorwaarden is een verhittingsstap van 70°C in een biovergasser. In de praktijk bleek dit slecht haalbaar omdat te weinig vergisters dit kunnen, waardoor mest in een aantal gevallen niet afgevoerd kan worden. Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) heeft aangegeven dat het volgende alternatief ook verantwoord is: afvoer naar een vergister, waar de mest wordt verwerkt bij een temperatuur van minimaal 50°C en waar mest gemiddelde vijf dagen in de vergister blijft. Dit geldt voor zowel de mest van besmette als van niet-besmette bedrijven. De regeling zal hierop worden aangepast voor de niet besmette bedrijven. De NVWA kan bij het verlenen van toestemming voor de afvoer van mest van geruimde besmette nertsbedrijven dezelfde voorwaarde gebruiken.

In het laatste OMT-Z advies is geadviseerd de screening van nertsbedrijven te versterken. Als invulling daarvan heb ik daarop het maximum van vijf kadavers dat wekelijks door nertsenhouders voor het early warning programma moet worden ingezonden losgelaten. Op grote bedrijven kan de sterfte de komende maanden wekelijks oplopen tot soms meer dan 100. Het onderzoeken van dergelijke grote aantallen kadavers door de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) is een belasting. Deskundigen van de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) en Faculteit Diergeneeskunde (FD) hebben aangegeven dat met maximum van 50 nertsenkadavers per bedrijf de early warning voldoende gevoelig is. Ik zal daarom dit maximum van 50 opnemen in de wettelijke regeling.

Aanvullend onderzoek

Ondanks de genomen maatregelen hebben we de afgelopen maanden wekelijks nieuwe SARS-CoV-2 uitbraken op nertsbedrijven gevonden. De teller staat nu op 57. Het OMT-Z heeft tijdens zijn laatste bijeenkomst geconcludeerd dat de

Directoraat-generaal Agro

mens waarschijnlijk de belangrijkste verspreidingsbron is tussen de bedrijven. Maar ook het OMT-Z had onvoldoende aanknopingspunten om de insleeproutes te kunnen bepalen. Een mogelijke verklaring voor de voortdurende vondsten van besmette bedrijven is dat deze toch langer besmet zijn dan aanvankelijk werd aangenomen. Dat zou kunnen betekenen dat (een deel van) de besmettingen, die we recent hebben gevonden stammen uit juni of juli. Ik heb daarom onderzoek ingezet dat hier mogelijk meer duidelijkheid over kan geven: een serologische screening van 26 bedrijven in het risicogebied en een uitgebreider serologisch - en PCR onderzoek van besmette en te ruimen bedrijven.

Ons kenmerk
DGA / 20239347

Ondersteuning van nertsenhouders bij psychosociale problemen

De corona epidemie bij nertsen, de vele ruimingen en het besluit om vervroegd te stoppen met de nertsenhouderij zijn zeer ingrijpend voor nertsenhouders en hun families. Zij ervaren veel druk en onzekerheid in deze periode. Nertsenhouders en hun familie leven al langer erg geïsoleerd door de strenge preventiemaatregelen, de angst dat hun bedrijf besmet wordt en de algemene COVID-19 regels. De Nederlandse Federatie van Edelpelsdierenhouders (NFE), LTO en dierenartsen hebben aangegeven dat dit in sommige gevallen leidt tot psychosociale problemen bij nertsenhouders. Ik vind het van belang dat deze nertsenhouders goed ondersteund worden in deze periode, en ben momenteel in gesprek met de NFE en LTO hoe dit het beste kan worden vormgegeven. NFE en LTO nemen hierin het voortouw en mijn ministerie ondersteunt waar nodig.

Nadeelcompensatie aan nertsenhouders die al zijn gestopt

Tijdens het plenaire debat op 17 september 2020 is de vraag gesteld in hoeverre nertsenhouders die op dit moment al definitief zijn gestopt in aanmerking kunnen komen voor nadeelcompensatie in het kader van de aangekondigde vervroegde beëindiging van de pelsdierhouderij. Bij nadeelcompensatie vindt uitsluitend compensatie plaats van nadeel dat een causaal verband heeft met een (rechtmatige) overheidshandeling. Er moet dus sprake zijn van nadeel én dat nadeel moet in dit geval het directe gevolg zijn van de wettelijk verplichte vervroegde beëindiging. De wet waarmee de pelsdierhouderij vervroegd zal worden beëindigd heeft geen effect op nertsenhouders die al definitief zijn gestopt. Zij zullen dus geen nadeel ondervinden van de wet en zullen niet voor enige compensatie in aanmerking komen.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit